

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

ENDELIG
A6-0416/2006

27.11.2006

BETÆNKNING

om uddannelsesmæssig forskelsbehandling af unge kvinder og piger
(2006/2135(INI))

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordfører: Věra Flasarová

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	9
PROCEDURE.....	13

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om uddannelsesmæssig forskelsbehandling af unge kvinder og piger (2006/2135(INI))

Europa-Parlamentet,

- der bekræfter de principper, som er fastlagt i EF-traktatens artikel 2, 3, stk. 2, artikel 13, artikel 137, stk. 1, litra i), og artikel 141,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der blev proklameret i 2000, og navnlig artikel 23 heri,
- der henviser til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder fra 1950,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 1. juni 2005 om ikke-forskelsbehandling og lige muligheder for alle - en rammestrategi (KOM(2005)0224),
- der henviser til Kommissionens beretninger af 19. februar 2004 (KOM(2004)0115) og af 14. februar 2005 (KOM(2005)0044) om ligestilling mellem mænd og kvinder,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 15. februar 2006 om yderligere europæisk samarbejde vedrørende kvalitetssikring inden for videregående uddannelser (2006/143/EF)¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. februar 2003 om universiteternes rolle i det europæiske videnssamfund (KOM(2003)0058),
- der henviser til Rådets henstilling af 24. september 1998 om det europæiske samarbejde vedrørende kvalitetssikring inden for videregående uddannelser (98/561/EF)²,
- der henviser til Europarådets henstillinger og navnlig Europarådets beslutning og handlingsplan, der blev vedtaget på den sjette europæiske ministerkonference om ligestilling mellem kvinder og mænd, som blev afholdt i Stockholm den 8.-9. juni 2006,
- der henviser til ministererklæringen fra Athen, som blev vedtaget på den europæiske konference om kvinder ved magten i 1992, hvori det anføres, at kvinder repræsenterer halvdelen af menneskehedens potentielle talenter og kvalifikationer,
- der henviser til ministererklæringen, der blev vedtaget på ministerkonferencen om ligestilling mellem kønnene, som blev afholdt i Luxembourg den 4. februar 2005,
- der henviser til De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettigheder af 10. december 1948,

---

¹ EUT L 64 af 4.3.2006, s. 60.

² EFT L 270 af 7.10.1998, s. 56.

- der henviser til millenniumudviklingsmålene og navnlig det tredje millenniumudviklingsmål om fremme af ligestilling mellem kønnene og selvstændiggørelse af kvinder som en forudsætning for bl.a. at opnå ligestilling på alle uddannelsesniveauer og inden for alle arbejdsområder,
  - der henviser til den valgfrie protokol til FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder, der blev vedtaget i 1999, og hvori det anføres, at individer eller grupper af individer under en kontraherende stats jurisdiktion, som hævder, at den pågældende kontraherende stat har krænket dem med hensyn til en rettighed, der er fastlagt i konventionen, kan give meddelelse herom til Udvalget om Afskaffelse af Forskelsbehandling imod Kvinder,
  - der henviser til den fjerde verdenskonference om kvinder, som blev afholdt i Beijing i september 1995, den erklæring og handlingsplatform, der blev vedtaget i Beijing, og de efterfølgende slutdokumenter, som blev vedtaget på De Forenede Nationers særlige samlinger Beijing + 5 og Beijing +10, om yderligere aktioner og initiativer til gennemførelse af Beijing-erklæringen, som blev vedtaget den 9. juni 2000, og handlingsplatformen, der blev vedtaget den 11. marts 2005,
  - der henviser til dokumentet om ligestilling mellem kvinder og mænd: bidrag til tilrettelæggelsen af aktiviteter på europæisk plan i perioden 2004-2005,
  - der henviser til Kommissionens meddelelse af 7. juni 2000 om EF's rammestrategi for ligestilling mellem mænd og kvinder (2001-2005) (KOM(2000)0413),
  - der henviser til betænkninger og taler af Kultur- og Uddannelsesudvalgets og Udvalget om Kvinder Rettigheder og Ligestilling,
  - der henviser til Kommissionens meddelelse af 1. marts 2006 om en køreplan for ligestilling mellem kvinder og mænd (2006-2010) (KOM(2006)0092),
  - der henviser til UNESCOs årlige rapporter om fremskridt med hensyn til uddannelse for alle fra 2003/2005, 2005 og 2006,
  - der henviser til sin beslutning af 28. april 2005 om romaernes situation i Europa og til sin beslutning af 1. juni 2006 om romakvindens situation i EU,
  - der henviser til erklæringen om tiåret 2005-2015 for inddragelse af roma-folket, der blev undertegnet i Sofia den 2. februar 2005,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
  - der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A6-0416/2006),
- A. der henviser til, at det fremgår af medlemsstaternes statistikker, at andelen af kvinder, der opnår postgraduate kvalifikationer, er mindre end for mænds vedkommende, og at kvinders deltagelse i livslang læring som følge af forskellige kønsrelaterede

begrænsninger talmæssig ligger lavere end for mænd,

- B. der henviser til, at husholdnings- og familieopgaver stadig i vid udstrækning varetages af kvinderne, hvilket begrænser deres tidsmæssige muligheder for videreuddannelse og livslang læring,
- C. der henviser til, at adgangen til uddannelse, navnlig en videregående uddannelse, er særligt vanskelig for unge fra lavindkomstfamilier, og at traditionen med at give drenge fortrinsret til uddannelse derved styrkes,
- D. der henviser til, at det væsentlige fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene på uddannelsesområdet, hovedsagelig hænger sammen med en positiv kvantitativ udvikling, dvs. en forøget tilgang af kvinder på alle uddannelsesniveauer, uden at dette har medført tilsvarende kvalitative udviklinger hvad angår valget af studieretninger og specialer, hvilket navnlig skyldes samfundsnormerne og de traditionelle kønsroller;
- E. der henviser til, at uddannelse er en vigtig europæisk værdi, en grundlæggende rettighed og et nøgleinstrument for social integration; der henviser til, at der i samfundet stadigvæk er visse indvendinger mod og fordomme om kvinder med en uddannelse, og der henviser til, at uddannede kvinder ofte ikke får mulighed for at udnytte deres potentiale fuldt ud i erhvervs- og samfundslivet,
- F. der henviser til, at der i visse kulturkredse stadig eksisterer traditionelle og religiøse fordomme, som begrænser pigers og unge kvinders adgang til uddannelse,
- G. der henviser, at der i medierne til stadighed fastholdes kønsstereotyper, hvilket styrker traditionelle kvinde billeder,
- H. der henviser til, at piger og unge kvinder fra nationale mindretal og især fra romamindretallet eller piger og unge kvinder fra indvandrergrupper har særlig begrænset adgang til uddannelse, og at deres skoleuddannelse ofte præges af diskriminering og udskillelse bl.a. i form af hjælpeundervisning med få ressourcer, umotiveret og uuddannet personale, utilstrækkelig infrastruktur og utilfredsstillende undervisningsprogrammer og testningsmetoder,
- I. der henviser til, at der i mange medlemsstater mangler tilstrækkelige bevillinger på uddannelsesbudgetterne, og at undervisningen ssamtidig hovedsagligt varetages af kvinder,
  - 1. henviser til, at adgang til undervisning og uddannelse for piger og kvinder er en menneskeret og et afgørende element for fuld udnyttelse af alle andre sociale, økonomiske, kulturelle og politiske rettigheder,
  - 2. glæder sig over, at et gennemsnit på otte ud af ti piger, der studerer på højere læreanstalter i medlemsstaterne, fuldfører deres studier, og at statistikkerne viser, at der er lige muligheder for begge køn med hensyn til at få en videregående uddannelse, og at kvinder, der ikke begrænses af kønsrelaterede årsager, navnlig er mere motiverede;
  - 3. henviser til, at kvinderne inden for uddannelse og forskning overgår mændene i antal som

kandidater (59 %), men at kvindernes andel falder i trit med deres vej på karrierestigen, fra 43 % af Ph.d'erne til kun 15 % af professoraterne;

4. glæder sig over, at der er blevet iværksat adskillige praktiske tiltag som led i FN's millenniumprojekt for at mindske uligheden mellem kønnene med hensyn til adgang til uddannelse, samt at lige adgang til uddannelse for både mænd og kvinder åbent debatteres i medlemsstaterne;
5. glæder sig over den reform af universitetsuddannelsessystemet, der er baseret på Lissabon-strategien, og som navnlig vedrører livslang læring, som giver unge kvinder mulighed for at fortsætte deres uddannelse;
6. glæder sig over Kommissionens beretning om skoleundervisningens kvalitet, der blev offentliggjort i 2000, og hvori der blev analyseret 16 indikatorer, herunder begge køns adgang til uddannelse;
7. glæder sig over den planlagte oprettelse af et institut for ligestilling mellem mænd og kvinder, hvis aktiviteter skal omfatte overvågning af situationen for så vidt angår begge køns adgang til uddannelse i de enkelte medlemsstater og verden over;
8. henstiller, at der foretages en evaluering af politikken for lige adgang til uddannelse med udgangspunkt i en analyse af kønsopdelte statistikker for bedre at kunne belyse og fjerne den ulighed, der fortsat gør sig gældende ved adgang til og erhvervelse af visse videregående akademiske kvalifikationer, herunder gennemførelse af postgraduate studier og forskning, samt med hensyn til området for livslang læring;
9. opfordrer medlemsstaterne til at fremme adgangen til uddannelse for kvinder og mænd, der passer børn, og for forældre, der har afbrudt et uddannelsesforløb for at få børn;
10. henstiller, at der indledes en dialog med arbejdsmarkedets parter med henblik på at motivere dem til at skabe betingelser, som letter adgangen til uddannelse og livslang læring for kvinder, der har afbrudt deres uddannelse, og kvinder, som har begrænsede kvalifikationer;
11. henviser til det forhold, at lønforskellen mellem kvinder og mænd forbliver på et uacceptabelt højt niveau og ikke viser klare tegn på at blive udlignet, understreger, at kvinder i gennemsnit tjener 15 % mindre end mænd, hvilket både skyldes manglende overholdelse af lovgivningen om lige løn og en række strukturelle uligheder som udgrænsning på arbejdsmarkedet, forskellige arbejdsmønstre, adgang til undervisning og uddannelse, skæv evaluering og lønsystemer samt stereotyper;
12. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at anvende alle forhåndenværende midler til at udrydde alle de alment udbredte stereotype opfattelser, der medfører forskelsbehandling af kvinder på arbejdspladsen, og som især gør sig gældende inden for videnskab og teknologi, hvor kvinderne er stærkt underrepræsenterede, at være særlig opmærksomme på kønsrelaterede problemer og at foretage regelmæssig overvågning og evaluering af data;
13. opfordrer medlemsstaterne til at lette kvindernes adgang til ansvarsfulde og ledende

stillinger i offentlige og private virksomheder, og i den sammenhæng navnlig at være opmærksom på akademikerstillinger;

14. opfordrer Kommissionen til at fremme principperne om ligestilling af piger og deres adgang til uddannelse i forbindelserne med tredjelande, navnlig i politikken for godt naboskab og udviklingspolitikken;
15. tilskynder medlemsstaterne til at styrke de kvindelige underviseres stilling på de højere uddannelsesniveauer og i beslutningscentrene for uddannelsesspørgsmål, steder, hvor det stadig må konstateres, at deres mandlige kolleger er i overtal;
16. understreger nødvendigheden af en reform af læseplanerne på alle uddannelsesniveauer, samt en reform af skolebøgernes indhold; henstiller til, at undervisningen af lærere og af andre uddannelsesmedarbejder rettes mod at opfylde kravene om en afbalanceret kønspolitik, og at kønspolitiske problemstillinger kommer til at udgøre en del af undervisningen af lærere på seminarier og andre uddannelsessteder;
17. henstiller til, at Kommissionen og medlemsstaterne gennemfører en politik, der er rettet mod nationale, etniske og kulturelle mindretal og især romamindretallet, for at muliggøre adgang til kvalitetsuddannelse og lige muligheder inden for uddannelsesområdet for drenge og piger, inklusive forskole- og indskolingsprogrammer, og i den sammenhæng at være særlig opmærksom på den multikulturelle indfaldsvinkel for at lette integrationen af unge kvinder og piger fra mindretalsgrupper i det almindelige skolesystem og at bekæmpe dobbelt diskriminering;
18. opfordrer Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at beskytte indvandrerkvindernes og -pigernes rettigheder og til at bekæmpe den diskriminering, de oplever i deres etniske samfund, ved at afvise alle former for kulturel og religiøs relativisme, som kan krænke kvinders grundlæggende rettigheder;
19. henstiller til medlemsstaterne, at de støtter øget bevidstgørelse med hensyn til lige adgang til uddannelse på alle niveauer, især blandt udsatte befolkningsgrupper, med henblik på at imødegå enhver form for fordomme, der påvirker pigers og unge kvinders adgang til uddannelse;
20. henstiller til medlemsstaterne, at de tilpasser deres læreplaner til behovene hos de unge, som er i beskæftigelse, og hos de personer, navnlig unge kvinder og piger, der passer mindre børn, eller som er på barselsorlov; mener, at de eksisterende tekniske muligheder gør det muligt at finde passende løsninger;
21. opfordrer til, at der gøres en større indsats for at identificere de intellektuelt begavede piger eller unge kvinder og for at yde dem bedre støtte;
22. glæder sig over gennemførelsen og anvendelsen af uddannelsesprogrammer, som er finansieret med midler og fra andre kilder, herunder den almennyttige sektor, og som støtter uddannelsen af piger og unge kvinder fra socialt dårligt stillede familier; glæder sig især over anvendelsen af eksisterende programmer og støttemidler samt over bestræbelserne på at finde nye former for finansiering; fremhæver samtidig behovet for i alle medlemsstater at investere langt mere i uddannelsen af unge mennesker med henblik

på fremtiden;

23. foreslår, at medlemsstaterne inddrager kønsaspektet i budgetlægningen og således tager højde for udligne kønsbestemte uligheder, hvilket frem for alt vil gavne uddannelsesområdet;
24. anmoder medlemsstaterne om at udforme og følge op på en national uddannelsespolitik, som sætter alle såvel piger som drenge i stand til at påbegynde, forblive i og afslutte den obligatoriske skolegang og derved at sikre, at de går i skole, indtil de har nået den lovlige mindstealder for at indtræde på arbejdsmarkedet;
25. påpeger, at det er af afgørende betydning, at der foretages en nøjagtig evaluering af statistiske data om kønsrelaterede emner og af andre aspekter af flerdobbelt diskriminering, som f.eks. etnisk oprindelse, navnlig set i lyset af, at der ikke altid foreligger statistisk differentierede data om kønsrelaterede problemstillinger for så vidt angår børn og unge mennesker; mener, at dette skal være en blandt opgaverne for det nye institut for ligestilling mellem mænd og kvinder;
26. opfordrer medlemsstaterne til at tilskynde til en positiv præsentation af kønskategoriernes i medierne ved at skabe et værdigt billede af kvinder og mænd, som er rensset for de forudfattede og forvredne begreber, som i sidste ende kommer til at virke nedsættende eller undervurderende i forhold til et af kønnene eller begge;
27. påpeger, at det er nødvendigt, at nye undervisningsteknikker tilpasses kvinders uddannelsesbehov, herunder eksempelvis muligheden for fjernundervisning ved anvendelse af informationsteknologi;
28. anmoder medlemsstaterne og Kommissionen om som led i Lissabon-strategien at tage skridt til at overvinde den kønsbetingede it-kløft for at udvide informationsfundet gennem foranstaltninger, der gavner ligestillingen af mænd og kvinder, og aktioner, der kan lette kvindernes adgang til it ved at støtte erhvervelsen af it-kundskaber og gennemføre programmer, der omfatter specifikke tiltag med henblik på inddragelse af kvinder fra udsatte grupper, og som kan mindske forskellene mellem by og land;
29. anbefaler, at medlemsstaterne udformer mere fleksible programmer for voksenundervisning og livslang læring, således at arbejdende kvinder og mødre er i stand til at fortsætte deres uddannelse i programmer, der passer ind i deres dagligdag og dermed giver kvinderne øget adgang til uddannelse og mulighed for at deltage i alternative uddannelsesprogrammer, således at de kan blive mere uafhængige og i stand til at deltage meningsfuldt i samfundet og dermed fremme ligheden mellem kønnene yderligere;
30. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Udvidelsen af Den Europæiske Union har ikke blot sociale, kulturelle og økonomiske aspekter, men udgør ligeledes en udfordring med hensyn til løsningen af problemerne med uligheden mellem kønnene i Europas forskellige regioner. Disse problemstillinger er omfattet af prioriteringerne i Lissabon-strategien. I min betænkning fokuserer jeg på værdien af, at mennesker får en uddannelse og udbygger denne gennem hele livet for at udfylde deres potentiale i samfundet. Selv om det er lang tid siden, det blev dokumenteret, at kvinder og piger ikke er mindre egnede end mænd og drenge på uddannelsesområdet, er der en række årsager til, at kvinder og piger er ugunstigt stillet med hensyn til adgang til uddannelse og navnlig med hensyn til videregående uddannelse og livslang læring. Disse årsager anses ofte for at være naturlige og bunde i kvindernes biologiske personlighed. Det europæiske samfund er tilstrækkelig kulturelt og økonomisk udviklet til, at det har ressourcer, som i væsentlig grad kunne mindske, ja faktisk fjerne, de objektive hindringer, der er opstået som følge af kvinders biologiske rolle og rolle i familien, for slet ikke at tale om de hindringer, der er baseret på dybt forankrede traditionelle eller religiøse eller kønsrelaterede fordomme.

A. Grundlæggende oplysninger om situationen vedrørende unge kvinders og pigers adgang til uddannelse

I forbindelse med lige muligheder for både mænd og kvinder er der syv hovedfaktorer, der medfører forskelsbehandling af unge kvinder og piger med hensyn til adgang til uddannelse: **(1) økonomiske overvejelser i socialt dårligt stillede familier, hvor drenge får fortrinsret til uddannelse; (2) kønsrelaterede fordomme i forbindelse med valg af studieretning; (3) objektive kønsbaserede grunde, der hindrer fuldførelse af studier; (4) kønsbaserede årsager, der hindrer unge kvinder i at forbedre deres kvalifikationer gennem videreuddannelse; (5) samfundets fordomme mod uddannede kvinder; (6) en mere begrænset faglig anerkendelse af kvinder med en videregående uddannelse; (7) religiøse fordomme, der hindrer kvinder i at udfylde deres potentiale i samfundet i visse lande; (8) vanskeligheder med hensyn til adgang til uddannelse for piger og unge kvinder, der har indvandrerbaggrund, eller som tilhører etniske eller nationale mindretal.**

I 2004 fuldførte otte ud af ti piger, der studerede på højere læreanstalter i EU's medlemsstater, deres uddannelse. Dette tal er højere, end det er tilfældet for drenge, hvor tallet kun udgør tre fjerdedele af det samlede antal, og dette dokumenterer, at piger og unge kvinder ikke er mindre motiverede eller egnede end drenge og unge mænd, for så vidt angår det at få en uddannelse. Andelen af piger og unge kvinder, der fortsætter deres uddannelse eller indleder en akademisk karriere, er imidlertid faldende. Mens andelen af kvinder i forhold til mænd på universitetsuddannelser er 59 % i forhold til 41 %, er kun 43 % af dem, der tildeles en doktorgrad, og blot 15 % af dem, der tildeles en professortitel, kvinder. Disse tal afspejler den markante ulighed mellem kønnene, der gør sig gældende med hensyn til livslang læring. Der foreligger en tilsvarende situation efter fuldførelsen af universitetsuddannelser inden for området for efteruddannelse for kvinder uden for den akademiske verden, hvilket bekræfter, at begge fænomener har samme årsag, der er begrundet i en langvarig ulighed mellem kvinder og mænd.

De "naturlige" årsager, der begrænser kvinders adgang til en videregående uddannelse, til akademiske uddannelser og til livslang læring, omfatter moderrollen og stiftelse af familie. Anskuelsen af disse to aktiver som objektive hindringer er en traditionel misforståelse med hensyn til lige muligheder, som er udbredt i næsten alle EU's medlemsstater, og er i den grad et verdensomspændende fænomen. Endvidere fremføres dette synspunkt af såvel mænd som kvinder.

Kvinders omsorg for børn og for deres familie får nogle gange den konsekvens, at kvindernes interesse i at fortsætte uddannelsesprocessen formindskes. Mange kvinder, der afbryder deres uddannelse, når de får børn, opgiver helt at videreføre deres studium.

På trods af EU's politik, der omfatter bestræbelser på at forbedre familiernes sociale situation, er der stadig en stor procentdel af familier, hvis situation udelukker muligheden for at give deres børn en videregående uddannelse. Desværre er det ikke altid muligt at finde en løsning på sociale hindringer via statsstøtte eller EU-finansiering i form af studielegater, stipendier, låne og andre former for støtte. De socialt dårligt stillede familiers synspunkt er stadig, at uddannelse er en luksus, som de ikke har råd til. I overensstemmelse med de traditionelle fordomme imod begge køn, får drenge ofte fortrinsret i stedet for piger.

Med hensyn til valg af studieretning er der en række fasttømrede fordomme, som vedrører både kvinders og mænds "naturlige" placering, og i henhold til disse har drenge og mænd generelt mere teknisk flair end piger. Under disse omstændigheder er der stadig visse uddannelsesområder, hvor ét køn er fremherskende frem for det andet. Dette synspunkt påvirker ligeledes det efterfølgende valg af beskæftigelse, da der stadig findes en række stereotype opfattelser om, hvilke stillinger der er "passende" for henholdsvis mænd og kvinder.

Der er desuden en udbredt overbevisning om, at "typiske" kvindejob er dårligst betalt. Denne stereotype opfattelse vedrører stillinger som f.eks. sygeplejerske eller grund- eller gymnasieskolelærer. Mange erhverv udsættes for denne form for forskelsbehandling mellem kønnene.

Et væsentligt problem, der medfører forskelsbehandling af kvinder og piger på uddannelsesområdet, er uddannede og kvalificerede kvinders placering i erhvervsfaglig sammenhæng. På arbejdspladsen anser mænd kvinder, der er kvalificerede til at besætte en lederstilling, for at udgøre en potentiel trussel. Dette forhold er også forbundet med det traditionelle billede af manden som forsørger og, i kraft heraf, som den, der tjener mest. En kvinde, der stræber efter en højere stilling i et fagligt miljø og således efter en højere løn, er en, der overtræder reglerne og tager ressourcer fra mændene.

Et tilsvarende problem er uddannede og succesrige kvinders placering i familien. Også inden for dette område er den fremherskende holdning ofte, at manden er den mest succesrige af de to partnere. Selv mange kvinder anser denne model for at være naturlig, og kvinderne selv er opsatte på at undgå problemer. Uenigheder af denne art mellem partnere kan ofte være en skjult og derfor en endnu mere alvorlig årsag til, at forhold opløses. Kvinder befinder sig i en vanskelig situation, som de ofte afhjælper ved at opgive deres karriere og videreuddannelse.

Selv om der i EU's medlemsstater ikke er juridiske begrænsninger for unge kvinders og pigers

adgang til uddannelse, opstår der hindringer i de tilfælde, hvor der er religiøse traditioner og dogmatiske postulater, eller hvor en traditionel ulighed mellem mænd og kvinder er dybt forankret. Disse aspekter er særligt markante i landdistrikter i Europa, i regioner med en stærk religiøs overbevisning og i lande, hvor spørgsmålet om lige muligheder endnu ikke har fået tilstrækkelig opmærksomhed.

En af de faktorer, der begrænser adgangen til uddannelse, er de studerendes mobilitet. Studier, navnlig på højere læreanstalter, indebærer ofte uundgåelig transport, hvilket medfører, at der også her er faktorer, som stiller piger og unge kvinder dårligt i forhold til drenge og mænd. I mange europæiske lande er det stadig vanskeligt for kvinder og piger at rejse alene i samfundet på samme frie måde, som det er tilfældet for drenge og mænd. Kvinder og piger kan blive anset for at være seksuelle objekter, eller kan blive ofre for vold.

Der er begrænset adgang til uddannelse for piger og unge kvinder fra indvandrergrupper eller for medlemmer af etniske eller nationale mindretal. Dette forhold skyldes meget ofte kvantitative faktorer, der er forbundet med det antal uddannelsesinstitutioner, som tilbyder uddannelse på disse gruppers sprog, og er derfor ikke et tegn på direkte forskelsbehandling. Personer fra disse grupper er af sproglige årsager imidlertid til en vis grad ugunstigt stillet, hvis de bliver undervist på skoler, der anvender et for dem fremmed sprog. Dette er især et problem for romabefolkningen i visse af EU's medlemsstater, set i lyset af at der ikke findes et uddannelsessystem for romaerne, og som følge heraf skal romabørn undervises på et andet sprog end deres eget.

B. Fællesskabspolitik om forskelsbehandling af unge kvinder og piger med hensyn til deres adgang til uddannelse

Princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder er et grundlæggende princip i fællesskabslovgivningen, som er knæsat i traktatens artikel 2 og artikel 3, stk. 2, samt præciseret i EF-Domstolens retspraksis. I henhold til traktaten er ligestilling mellem mænd og kvinder en af Fællesskabets særlige opgaver og målsætninger, og Fællesskabet skal aktivt fremme denne ligestilling inden for alle områder af Fællesskabets foranstaltninger.

Et af de dokumenter, som Kommissionen har offentliggjort, er "Køreplan for ligestilling mellem kvinder og mænd (2006-2010)", hvor udryddelse af stereotype opfattelser af kønnene inden for uddannelses-, undervisnings- og kulturområdet omtales i kapitel 5. I dokumentet anføres det, at tendensen i EU's medlemsstater i retning af at udrydde stereotype opfattelser vedrørende lige muligheder på arbejdspladsen fortsætter. I henhold til rapporten skal der i EU's politik tages højde for det forhold, at de stereotype opfattelser af kønnene bør bekæmpes allerede tidligt i livet, og det omfatter også forskelsbehandling af piger og unge kvinder på uddannelsesområdet. Politikker, der vedrører lige muligheder, skal derfor igangsættes på skolerne og som led i børns opdragelse. Undervisningen af lærere og uddannelsesmedarbejdere på seminarier og andre uddannelsessteder bør tilpasses dette mål. I forbindelse med forberedelsen af kommende lærere til udøvelsen af deres fag bør der lægges større vægt på kønsrelaterede problemstillinger. Uddannelses- og undervisningssystemet skal give unge mennesker en relevant og afbalanceret uddannelse uanset køn, og kønsaspektet bør ligeledes afspejles i, hvordan indhold struktureres, og i udformningen af lærebøger på alle former for skoler og i alle former for læseplaner.

I denne betænkning fokuseres der på de mest synlige aspekter af en eventuel forskelsbehandling af piger og unge kvinder med hensyn til deres adgang til uddannelse. Ordføreren er klar over, at EU ikke er en homogen helhed for så vidt angår tilgangen til og forståelsen af kønsrelaterede problemstillinger, men at der derimod er forskelle, som er begrundet i kulturelle traditioner og religion. Mens disse regionale forskelle gradvist vil blive udvisket som følge af den positive udvikling i alle EU's medlemsstater, vil de samtidig igen forøges i takt med tiltrædelsen af nye medlemsstater i den nærmeste fremtid. Disse nye medlemsstater vil med sikkerhed føje nye og komplicerede aspekter til de kønsrelaterede problemstillinger, da der for størstedelens vedkommende er tale om lande, der er påvirket af den komplicerede kulturelle og religiøse situation på Balkan. Ordføreren mener derfor, at nødvendigheden af at finde passende løsninger på de kønsrelaterede problemstillinger, ikke mindst på uddannelsesområdet, fortsat vil blive større i Den Europæiske Union.

PROCEDURE

Titel	Uddannelsesmæssig forskelsbehandling af unge kvinder og piger		
Procedurenummer	2006/2135(INI)		
Korresponderende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet om tilladelse	FEMM	15.6.2006	
Rådgivende udvalg Dato for meddelelse på plenarmødet	CULT	15.6.2006	
Ingen udtalelse(r) Dato for afgørelse	CULT	12.7.2006	
Ordfører(e) Dato for valg	Věra Flasarová	24.4.2006	
Oprindelig(e) ordfører(e)			
Behandling i udvalg	12.9.2006	4.10.2006	13.11.2006
Dato for vedtagelse	13.11.2006		
Resultat af den endelige afstemning	+ 22	- 0	0 0
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Maria Carlshamre, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lívía Járóka, Piia-Noora Kauppi, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Marie-Line Reynaud, Teresa Riera Madurell, Raül Romeva i Rueda, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anne Van Lancker, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská		
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Anna Hedh, Zita Pleštinská		
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2	Albert Defß		
Dato for indgivelse	27.11.2006		
Bemærkninger (foreligger kun på ét sprog)			